

A. J.

Międzynarodowe Colloquium na temat nauki w XVI w. w Royaumont

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 3/2, 330-331

1958

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jednym z najbardziej interesujących wydarzeń na Kongresie był wykład prof. Arenda z Liège na temat odkrycia komety (Arenda-Rollanda) noszącej jego imię, którą można było obserwować na wiosnę ub. roku.

W innej z sekcji E. Peyromet miał referat na temat dawnych lasów w regionie Périgord, który w wielkim stopniu zainteresował zebranych historyków nauki i techniki.

Na zebraniach plenarnych Kongresu prof. Dujarc de la Rivière, twórca wspaniałego ośrodka szpitalnego noszącego jego imię, wygłosił referat na temat — *Montaigne i medycyna*, prof. P. P. Grassé — na temat pochodzenia człowieka z punktu widzenia biologa oraz O. H. Breuil — o sztuce w epoce jaskiniowej w Périgord.

A. J.

RÉAUMUR JAKO ENTOMOLOG

Na III Kongresie Międzynarodowej Unii dla Studiów nad Owadami społecznie zorganizowanymi (Paryż, 9—13, VII. 57). Z okazji 200 rocznicy śmierci Réaumura (1683—1757), J. Théodoridès wygłosił na otwarcie Kongresu referat Réaumur i owady społecznie zorganizowane. W miejscu obrad Kongresu (Laboratorium Ewolucji Istot Organicznych Wydział Nauk Ścisłych w Paryżu) zorganizowano wystawę poświęconą pracom Réaumura nad owadami, na której znalazły się różne materiały (manuskrypty, portrety Réaumura) wypożyczone przez dr J. Torlais i Bibliotekę Narodowego Muzeum Historii Naturalnej.

A. J.

MIEDZYNARODOWE COLLOQUIUM NA TEMAT NAUKI W XVI W. W ROYAUMONT

W dniach 1-4.VII.57 odbyło się w opactwie Royaumont pod Paryżem Międzynarodowe Colloquium Naukowe. Była to pierwsza impreza tego rodzaju zorganizowana w myśl życzeń uczestników ostatniego Zgromadzenia Generalnego Sekcji Historii Nauk Międzynarodowej Unii Historii i Filozofii Nauk przez Francuski Komitet Narodowy Historii i Filozofii Nauk, pod patronatem UNESCO.

Colloquium, któremu przewodniczył Alexander Koyré, sekretarz Międzynarodowej Akademii Historii Nauk, poświęcone było historii nauki w XVI w., gromadząc 40 uczestników z 17 krajów.

W trakcie obrad ogłoszono następujące komunikaty:

Henri Michel (Belgia): Astrolabiści, geografowie i rytownicy belgijscy XVI wieku;

J. Millas-Vallicrosa (Hiszpania): Żeglarstwo i kartografia w Hiszpanii w XVI w.;

V. Ronchi (Włochy): Optyka w XVI wieku;

V. Zubow (ZSRR): Witruwiusz i jego komentatorzy w XVI wieku;

A. Koyré (Francja): Dynamika Tartaglii, geometry włoskiego z XVI wieku; Fleckenstein (Szwajcaria): Petrus Ramus i humanizm bazylejski; W. Hartner (Niemcy): Zagadnienie autorytetu naukowego w początkowym okresie swobodnych badań astronomicznych. Tycho Brahe i Albumasar; J. Pelseneer (Belgia): Reformacja w XVI w. jako punkt wyjścia nauki współczesnej;

A. Birkenmajer (Polska): Nie wydany komentarz Erasmusa Reinholda, do „De Revolutionibus“ Kopernika;

G. Abetti (Włochy): Harmonia stworzenia;

J. B. Cohen (USA): Odkrycie Nowego Świata i związana z tym zmiana pojęcia natury;

B. Ben Yahia (Tunis): Nauka w XVI w. w krajach muzułmańskich;

P. H. Michel (Francja): Atomizm u G. Bruna;

G. de Santillana (USA): Ciągłość rozumowania między G. Bruno a Leibnizem;

E. Wickersheimer (Francja): „Księga czworonogów“ Michel Herra, lekarza strasburskiego (1546);

R. Hooykaas (Holandia): Ramizm i empiryzm naukowy w XVI w.;

P. Huard (Francja): Uczony chiński XVI wieku — Li-Che-Tchen (1518—1593);

F. S. Bodenheimer (Izrael), który nie mógł przybyć ze względów zdrowotnych do Royaumont, nadesłał tekst swego referatu o opisowych naukach przyrodniczych (zoologii i botanice) i ich rozwoju w XVI wieku.

Colloquium należy uważać za bardzo pozytywne przedsięwzięcie, przede wszystkim ze względu na fakt, iż gromadziło ono wielu uczonych różnych krajów o różnych ustrojach i różnych ideologiach, którzy w klimacie prawdziwej współpracy międzynarodowej wymieniali swe poglądy na temat rozwoju różnych dyscyplin naukowych XVI w.

Colloquium w Royamount stanowi nowy etap w badaniach nad wczesną matematyzacją nauki oraz nad dziwną mieszaniną żywej obserwacji i tradycjonalizmu, charakterystyczną dla w. XVI. Jednakże temat colloquium został zbyt szeroko ujęty — jak na czas jego trwania — i zbyt wiele zagadnień narzuciło się do dyskusji tak, iż przy następnych imprezach tego rodzaju należałoby liczbę spotkań roboczych zwiększyć, przy jednoczesnym zawężeniu ich tematyki.

Materiały colloquium (referaty i dyskusja) zostaną wydane drukiem w ciągu r. 1958 staraniem École Pratique des Hautes Études.

A. J.

Włochy

300-LECIE ACCADEMIA DEL CIMENTO

Pod przewodnictwem G. Polvani w Domus Galileana w Pizie obchodzone w dn. 19.VII. ub. r. rocznicę 300-lecia założenia Accademia del Cimento.

W czasie uroczystości wygłoszono m.in. następujące odczyty: